

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 556/2022-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľov **ECO-PAPIER Ružomberok, občianske združenie**, Šľachtiteľská 185, Kvetoslavov, IČO 37 976 648, a **Ružomerský papier, občianske združenie**, Židovská 5, Bratislava, IČO 50 440 721, zastúpených Advokátskou kanceláriou Korytár s. r. o., Sladovnícka 13, Trnava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Ing. Pavol Korytár, proti uzneseniam Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Západ ČVS: PPZ-192/NKA-ZA4-2019 zo 17. apríla 2020 a Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gn 267/16/1000-73 z 29. decembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. apríla 2021 a doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 12. apríla 2021 namietajú porušenie svojich základných práv zaručených čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 12 ods. 2 a čl. 149 ústavy a práv zaručených čl. 2, čl. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami orgánov činných v trestnom konaní označenými v záhlaví tohto uznesenia.

2. Ďalšou ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. apríla 2021 a doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 13. apríla 2021 sťažovatelia namietajú porušenie totožného rozsahu práv ako v uvedenej predchádzajúcej ústavnej sťažnosti s doplnením porušenia práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami orgánov činných v trestnom konaní označenými v záhlaví tohto uznesenia.

3. V ústavných sťažnostiach sťažovatelia zároveň ústavnému súdu navrhujú, aby označené rozhodnutia zrušil a vrátil vec orgánom činným v trestnom konaní na ďalšie konanie a priznal tiež sťažovateľom náhradu trov právneho zastúpenia. Ústavné sťažnosti boli uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 34/2021-7 z 21. apríla 2021 spojené na spoločné konanie.

4. Z obsahu oboch ústavných sťažností a ich príloh vyplýva, že uznesením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, odbor Západ (ďalej len „NAKA“) ČVS: PPZ-192/NKA-ZA4-2019 zo 17. apríla 2020 (ďalej len „uznesenie o odmietnutí trestného oznámenia“) bolo podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté trestné oznámenie podané sťažovateľmi vo veci podozrenia zo spáchania trestných činov poškodzovania cudzích práv, zneužívania právomoci verejného činiteľa, sprenevery, skrátenia dane a poisťného a prijímania úplatku. Predmetom uvedeného trestného oznámenia boli aj skutočnosti zakladajúce podozrenie zo spáchania trestného činu vydierania, keď pre opísaný skutok bolo pred NAKA pod špecifikovaným ČVS začaté trestné stíhanie. O sťažnosti podanej sťažovateľmi proti uzneseniu o odmietnutí trestného oznámenia rozhodol Úrad špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) uznesením č. k. VII/2 Gn 267/16/1000-73 z 29. decembra 2020 (ďalej len „uznesenie o odmietnutí sťažnosti“), ktorým sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Sťažovatelia v ústavných sťažnostiach uvádzajú, že predmetom podaného trestného oznámenia bolo okrem iného aj podozrenie zo spáchania trestného činu sprenevery, na ktorom mieste sťažovatelia vysvetľujú, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] so sídlom v [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“) vymazaná z príslušného obchodného registra 29. septembra 2000 bola majiteľom akcií s podielom 66 % na základnom imaní emitenta – spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Sťažovatelia dôvodja, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] bola v zmysle príslušnej zmluvy povinná vydať akcie zamestnancom ňou ovládanej spoločnosti [REDAKOVANÉ] so sídlom v [REDAKOVANÉ], v súčasnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“). Predseda predstavenstva a člen predstavenstva spoločnosti [REDAKOVANÉ] podali 21. júla 2000 návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok tejto spoločnosti s odôvodnením, že spoločnosť nemá žiaden majetok. Príslušný súd tento návrh uznesením z 5. septembra 2000 zamietol pre nedostatok majetku dlžníka, podľa vyjadrenia sťažovateľov bez náležitého šetrenia právnych úkonov pred vyhlásením konkurzu, len na základe vyjadrení členov štatutárneho orgánu uvedenej spoločnosti. Sťažovatelia dôvodja, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] nevykonávala žiadnu výrobnú a ani obchodnú činnosť a v majetku mala zaradené akcie spoločnosti [REDAKOVANÉ], preto nie je zrejmé, ako sa materská spoločnosť [REDAKOVANÉ] mohla dostať do platobnej neschopnosti a tiež nie je zrejmé, na základe akého právneho titulu malo dôjsť k prevodu akcií spoločnosti [REDAKOVANÉ] v majetku spoločnosti [REDAKOVANÉ] v čase medzi rokmi 1996, 1998 až 2000 na neznáme osoby, keďže spoločnosť [REDAKOVANÉ] nedisponuje žiadnymi zmluvami o prevode akejkoľvek časti svojho majetku, teda akcií emitenta [REDAKOVANÉ] a prevod nebol dostatočne preukázaný

ani počas konkurzného konania. Sťažovatelia argumentujú, že podľa zakladateľskej zmluvy a stanov spoločnosti [REDAKOVANÉ] bolo k platnému prevodu akcií potrebné zvolanie valného zhromaždenia a jeho odsúhlasenie dvojtretinovou väčšinou prítomných akcionárov, osobitne aj súhlas všetkých zakladateľov spoločnosti. Sťažovatelia v trestnom oznámení preto mali za to, že boli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery, keď predseda predstavenstva spoločnosti [REDAKOVANÉ] a zároveň spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „špecifikovaná osoba“) si mal v rozpore so zákonom a stanovami spoločnosti [REDAKOVANÉ] prisvojiť a následne na svoju osobu bez súhlasu a vedomosti členov predstavenstva previesť akcie spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorá ovládala spoločnosť [REDAKOVANÉ] s aktívami pohybujúcimi sa rádovo v miliardách slovenských korún. Sťažovatelia poukazujú na právnu úpravu zakotvenú v zákone č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov argumentujú, že uvedeným konaním došlo zo strany špecifikovanej osoby k spáchaniu trestného činu, najprv kvalifikovaného sťažovateľmi ako sprenevera, neskôr ako podvod, keďže zápis špecifikovanej osoby ako akcionára spoločnosti [REDAKOVANÉ] v rozsahu 66 % základného imania bol vykonaný v rozpore s dotknutou právnou úpravou, pretože nedošlo k uzavretiu kúpnych zmlúv o prevode zaknihovaných akcií spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Sťažovatelia tak majú za to, že špecifikovaná osoba nie je vlastníkom dotknutých akcií a tým, že neoprávnene nakladá s akciami, vykonáva hlasovacie práva a neoprávnene poberá majetkový prospech v podobe dividend z týchto akcií, trestnoprávne sa takto obohacuje.

6. Sťažovatelia namietajú, že orgány činné v trestnom konaní, ktorých rozhodnutiami bolo trestné oznámenie sťažovateľov odmietnuté tieto rozhodnutia v prípade trestného činu sprenevery zdôvodnili iba poukazom na civilné rozsudky Okresného súdu Bratislava I č. k. 26 Cb 71/2016-658 a Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 215/2018-796 (ďalej len „civilné rozsudky I“), v rozpore s výkladom prezentovaným orgánmi činnými v trestnom konaní v analogickej právnej veci označenej ako [REDAKOVANÉ]. Sťažovatelia pritom dôvodujú, že podľa medializovaných informácií boli civilné rozsudky I vydané na podklade nezákonného konania, keď mal byť priebeh a rozhodovanie konajúcich súdov ovplyvňované trestnou činnosťou zasahovania do nezávislosti súdov a zneužívania právomoci verejného činiteľa, pričom by malo podľa nich prebiehať trestné stíhanie sťažovateľmi označených zainteresovaných sudcov pred „NAKA [REDAKOVANÉ]“. Podľa sťažovateľov tak tieto civilné rozsudky I nemajú žiadnu právnu relevanciu a orgány činné v trestnom konaní nemali vychádzať z právnych názorov nezákonných rozhodnutí. Sťažovatelia uvádzajú, že ich návrhy na vykonanie dokazovania – pripojenie dôkazných materiálov z vyšetrovacieho spisu vedeného „NAKA [REDAKOVANÉ]“ vo vzťahu k rozhodovaniu vo veci dotknutých civilných rozsudkov neboli pripustené. Sťažovatelia sú toho názoru, že pokiaľ by sa vykonaným dokazovaním zistilo, že vo veci týchto civilných rozsudkov nebolo ešte trestné konanie začaté, bolo povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní na základe podozrení predostretých sťažovateľmi konať a podozrenie z ovplyvňovania sudcov pri vydaní civilných rozsudkov vyšetriť.

7. Sťažovatelia ďalej objasňujú, že v podanom trestnom oznámení vo vzťahu k podozreniam zo spáchania trestného činu poškodzovania cudzích práv uvádzali, že uznesením Prezídia Fondu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „prezídium FNM“) č. 21/LIII z 12. septembra 1996 bolo vydané privatizačné rozhodnutie č. 574/1996 o priamom predaji 3 105 450 kusov akcií

spoločnosti [REDACTED] v prospech kupujúceho [REDACTED], pričom v zmysle § 10 ods. 10 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 92/1991“) bolo možné zmeniť podmienky, rozsah a spôsob privatizácie obsiahnuté v návrhu privatizačného projektu formou písomného dodatku, avšak iba pred vydaním privatizačného rozhodnutia. V označenej privatizácii sú preto z uvedeného dôvodu Dodatok č. 1 a Dodatok č. 2 k Zmluve o odplatnom prevode akcií kúpou č. 1605/1996 z 20. septembra 1996 (ďalej len „privatizačná zmluva č. 1605/1996“) absolútne neplatné, a to pre rozpor so zákonom, najmä § 10 ods. 10 zákona č. 92/1991, keďže týmito dodatkami došlo v rozpore s citovaným zákonom k zmene podmienok až po vydaní privatizačného rozhodnutia. Navyše podľa vyjadrenia sťažovateľov došlo k tejto zmene zmluvných podmienok bez predchádzajúceho schválenia na to kompetentným orgánom – prezídiom FNM, čím došlo k porušeniu kompetenčného poriadku a štatútu FNM. Sťažovatelia dodávajú, že predmetom Dodatku č. 2 k uvedenej zmluve bolo absolútne neadekvátne a protizákonné dojednanie, keď zaplatením odstúpeného/zmluvnej pokuty vo výške 10 000 000 Sk mal zaniknúť záväzok spoločnosti [REDACTED] vydať zamestnanecké akcie, ktorú informáciu spoločnosť prezentovala aj v médiách a teda išlo o nepravdivé informácie sprostredkované nielen pre širokú verejnosť, ale aj zamestnancom [REDACTED], v čom vidia sťažovatelia naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania cudzích práv, pretože uvedeným konaním mali byť zamestnanci [REDACTED] uvedení do omylu ohľadne neexistencie svojich práv na vydanie akcií.

8. Sťažovatelia ďalej k podozreniu zo spáchania trestného činu zneužívania právomocí verejného činiteľa dôvodja, že sa ho mal dopustiť príslušný notár, ktorý pri procese zlúčenia spoločnosti [REDACTED] s českou spoločnosťou [REDACTED], keď zlučovaná slovenská spoločnosť takto zanikla bez likvidácie a tým došlo k zániku práv zamestnancov [REDACTED] na vydanie akcií, vydal osvedčenie o cezhraničnom zlúčení v rozpore so zákonom, vzhľadom na existenciu neodkladného opatrenia vydaného príslušným súdom, ktoré zakazovalo majoritnému akcionárovi spoločnosti [REDACTED] vykonávať hlasovacie práva spojené s akciami tejto spoločnosti o schválení návrhu zmluvy o označenom cezhraničnom zlúčení.

9. K ďalšiemu predmetu trestného oznámenia, a síce k podozreniu zo spáchania trestného činu skrátenia dane a poistného sťažovatelia argumentujú, že privatizačnou zmluvou č. 1605/1996 bol 20. septembra 1996 na spoločnosť [REDACTED] prevedený 67 % podiel na základnom imaní [REDACTED], pričom ešte predtým 22. marca 1996 bola založená spoločnosť [REDACTED] so sídlom v [REDACTED] (ďalej len „[REDACTED]“), na ktorú následne 8. októbra 1996 previedla spoločnosť [REDACTED] bezodplatne 34 % podiel na základnom imaní spoločnosti [REDACTED] a následne spoločnosť [REDACTED] zmluvou o odplatnom prevode cenných papierov 26. apríla 2000 previedla na neznámu osobu 34 kusov akcií spoločnosti [REDACTED] za kúpnu cenu 340 000 Sk. Podľa sťažovateľov uvedená kúpna cena vyplývajúca z nominálnej hodnoty akcií bola v rozpore s ich vnútornou hodnotou, ktorá sa mala pohybovať v rádovo stovkách miliónov Sk, v čom vidia sťažovatelia spáchanie trestného činu skrátenia dane. Napokon sťažovatelia v uvedenom kontexte objasňujú aj podozrenie zo spáchania trestného činu prijímania úplatku v súvislosti s privatizáciou [REDACTED], ktorého sa podľa ich názoru mali dopustiť osoby, ktoré v roku 1996 bezodplatne nadobudli akcionársky 34 % podiel na základnom

imaní spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorý následne v roku 2000 prevádzali zo spoločnosti [REDAKOVANÉ] na špecifikovanú osobu za sumu 340 000 Sk.

10. Sťažovatelia tiež dôvodí, že vo vzťahu k trestným činom poškodzovania cudzích práv a zneužívania právomoci verejného činiteľa bolo zo strany orgánov činných v trestnom konaní vykonané dokazovanie písomnými dôkazmi, a síce rozsudkami Okresného súdu Bratislava I č. k. 33 Cb/71/2016-616 zo 14. decembra 2017 a Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 144/2018-951 z 29. novembra 2018 (ďalej len „civilné rozsudky II“), ktorými bolo rozhodnuté o nárokoch zamestnancov na vydanie zamestnaneckých akcií, ktoré civilné rozsudky II spochybňujú sťažovatelia ako nezákonné argumentáciou obdobnou aká je popísaná v bode 4 odôvodnenia tohto uznesenia.

11. Podľa sťažovateľov sú právne závery, skutkové zistenia a dokazovanie pri oboch namietaných rozhodnutiach NAKA a úradu špeciálnej prokuratúry nesprávne, vnútorné protirečivé a výklad relevantných právnych noriem je v rozpore s požiadavkou ústavne konformnej interpretácie právnych noriem, a to v takej miere, že zásadným spôsobom zasahuje do vymedzených práv sťažovateľov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú porušenie všetkých svojich označených práv rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní, ktorými bolo odmietnuté trestné oznámenie sťažovateľov vo veci podozrenia zo spáchania viacerých trestných činov.

13. Vo vzťahu k časti ústavnej sťažnosti, ktorá sa týka uznesenia o odmietnutí trestného oznámenia ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013, I. ÚS 508/2019). Ústavný súd konštatuje, že uznesenie o odmietnutí trestného oznámenia bol na základe sťažnosti sťažovateľov oprávnený a povinný preskúmať úrad špeciálnej prokuratúry, ktorý tak aj urobil, preto je právomoc ústavného súdu na preskúmanie uvedenej časti ústavnej sťažnosti vylúčená. Ústavný súd tak ústavnú sťažnosť sťažovateľov v označenej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

14. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

15. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry uviedol, že právo fyzickej osoby (či právnickej osoby) na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (II. ÚS 42/00, II. ÚS 208/2020).

16. Ústavný súd tiež vyslovil, že «Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy... nie je ani oprávnenie „každého“, aby na základe jeho návrhu (podnetu) bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu voči označeným osobám. Takéto základné právo „každého“ nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku, prípadne v zákone o prokuratúre» (I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00, II. ÚS 208/2020).

17. Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na „trestnom obvinení“ inej osoby) poškodenému nevyplýva v trestnom konaní právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti niekomu (pozri rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vec *Helmers v. Švédsko* z 29. októbra 1991, § 29; vec *Perez v. France* z 12. februára 2004, § 70).

18. Keďže právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby voči nej na súde prokurátorom nemožno považovať za súčasť základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, k porušeniu týchto práv označeným rozhodnutím úradu špeciálnej prokuratúry vo veci trestného oznámenia sťažovateľov, nemohlo dôjsť (obdobne pozri sp. zn. II. ÚS 526/2020).

19. Ústavný súd si je vedomý, že sa v minulosti v niektorých prípadoch odklonil od tejto štandardnej doktríny, podľa ktorej trestné konanie predstavuje vzťah medzi páchatelom a štátom a ústava negarantuje právo tretej osoby, aby iná osoba bola stíhaná a odsúdená. Avšak treba zároveň povedať, že k dôslednému preskúmaniu výsledkov realizovanej trestnoprávnej ochrany pristúpil vo výnimočných prípadoch vzťahujúcich sa na akty dotýkajúce sa telesnej a duševnej integrity jedinca a ďalších základných hodnôt a esenciálnych aspektov súkromného života (pozri napr. III. ÚS 194/06), predovšetkým v prípadoch najzávažnejších trestných činov, ktoré sú svojou povahou spôsobilé zasiahnuť do práva na ľudskú dôstojnosť a do osobnostných práv jednotlivcov, napr. trestný čin obchodovania s ľuďmi (pozri napr. nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 759/2017 z 5. februára 2019).

20. V prípade sťažovateľov však o takto závažný prípad nejde, preto podľa ústavného súdu by o porušení vyššie označeného práva sťažovateľov bolo možné uvažovať len za okolností, že by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľov pozornosť, ktorú vyžaduje zákon.

21. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom dotknutého rozhodnutia úradu špeciálnej prokuratúry a zistil, že tento v odôvodnení svojho rozhodnutia sťažovateľom v prvom rade vysvetlil, že v prípade v trestnom oznámení formulovaného podozrenia zo spáchania trestného činu poškodzovania cudzích práv bolo pre posúdenie naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu podstatným zodpovedanie otázky, či podozrivý (špecifikovaná osoba) mal právo verejne prezentovať informáciu, že zamestnanci [REDACTED] nemajú právo na vydanie zamestnaneckých akcií, teda či zverejnením takejto informácie nešíril hrubo zavádzajúce a nepravdivé informácie a neuviedol tak niekoho do omylu. Úrad špeciálnej prokuratúry túto otázku o existencii/neexistencii nároku na vydanie zamestnaneckých akcií kvalifikoval ako predbežnú otázku v zmysle § 7 Trestného poriadku, ktorá bola podľa neho vyriešená právoplatným súdnym rozhodnutím, a síce civilnými rozsudkami II, ktorými nebola existencia nároku zamestnancov na vydanie zamestnaneckých akcií potvrdená. Úrad špeciálnej prokuratúry tak zdôraznil, že ide o predbežnú otázku, ktorú nemôže riešiť samostatne, keďže je predmetom právoplatného súdneho rozhodnutia, ktorého závermi je úrad špeciálnej prokuratúry viazaný. V kontexte argumentácie trestného oznámenia, v ktorom sťažovatelia prezentovali podozrenia vyplývajúce z mediálneho priestoru smerujúce voči osobám zákonných sudcov, ktorí konali vo veci označených civilných rozsudkov II, úrad špeciálnej prokuratúry vysvetlil, že sťažovateľmi prezentované podozrenia nemenia nič na aktuálnej závažnosti uvedených civilných rozsudkov, kde ich závažnosť by mohlo zmeniť iba ich regulárne zrušenie na podklade napr. mimoriadneho opravného prostriedku (obnova konania), ktorého uplatnenie by prichádzalo do úvahy v prípade, že by sa sťažovateľom vo všeobecnosti prezentované korupčné správanie zákonných sudcov potvrdilo právoplatným trestným rozsudkom, čo sa dosiaľ nestalo, aj keď sa označené podozrenia preverujú v samostatnom trestnom konaní. Takisto úrad špeciálnej prokuratúry poukázal na to, že v označenej civilnej veci (civilné rozsudky II) prebieha konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní), o ktorom však nebolo dosiaľ rozhodnuté.

K veci podozrenia zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa v odôvodnení svojho rozhodnutia úrad špeciálnej prokuratúry poukázal na výpoveď dotknutého notára, ktorý sa vyjadril, že ešte pred otvorením valného zhromaždenia si overil vykonateľnosť neodkladného opatrenia príslušného súdu zakazujúceho majoritnému akcionárovi spoločnosti [REDACTED] vykonávať hlasovacie práva spojené s akciami tejto spoločnosti o schválení návrhu zmluvy o označenom cezhraničnom zlúčení, pričom bol informovaný, že toto nebolo účastníkom doručené. Uvedenú skutočnosť si overil aj úrad špeciálnej prokuratúry v príslušnom spisovom materiály, pričom zistil na základe súdnej doručky, že rozhodnutie o dotknutom neodkladnom opatrení si špecifikovaná osoba ako majoritný akcionár spoločnosti [REDACTED] neprevzala a zásielka sa vrátila príslušnému súdu a teda za uvedenej dôkaznej situácie nemožno urobiť záver podstatný pre posúdenie subjektívnej stránky dotknutého trestného činu, že mala špecifikovaná osoba vedomosť o nariadenom neodkladnom opatrení, o ktorom by mohla informovať dotknutého notára. Úrad špeciálnej prokuratúry takisto vylúčil opodstatnenosť tvrdenia sťažovateľov, že by uskutočnené zlúčenie mohlo mať potenciálne za následok zánik práv zamestnancov [REDACTED] na vydanie akcií, a to poukazom na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 373/2018 zo 16. apríla 2020, v ktorom má byť akceptovaný zo strany ústavného súdu záver o tom, že prípadné záväzky spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] prešli na spoločnosť [REDACTED] ako na univerzálného právneho nástupcu.

K podozreniu zo spáchania trestného činu sprenevery, resp. podvodu úrad špeciálnej prokuratúry poukázal na právne závery civilných rozsudkov I, podľa ktorých je preukázané, že špecifikovaná osoba si neprisvojila akcie spoločnosti [REDAKOVANÉ] a nepreviedla ich na seba v rozpore so zákonom a so stanovami tejto spoločnosti, teda sa logicky nemohla dopustiť trestného činu podvodu.

K podozreniu zo spáchania trestného činu skrátene dane a poistného úrad špeciálnej prokuratúry konštatoval, že z pohľadu naplnenia znakov skutkovej podstaty uvedeného trestného činu je irelevantné tvrdenie sťažovateľov, že prevod akcií spoločnosťou [REDAKOVANÉ] sa uskutočnil za podstatne nižšiu sumu aká bola ich trhovú cenu., keďže sa výška dane, ktorú bola povinná uvedená spoločnosť ako predávajúci zaplatiť odvíjala výlučne od konkrétneho reálne uskutočneného zdaniteľného plnenia, čiže z ceny, za ktorú bolo toto zdaniteľné plnenie zrealizované.

Napokon k podozreniu zo spáchania trestného činu prijímania úplatku poukázal úrad špeciálnej prokuratúry na neurčité, nekonkrétne a teda nedostatočné informácie, ktoré ako také sú nepostačujúce pre vedenie trestného stíhania a neumožňujú definovať skutok, pre ktorý by malo byť trestné stíhanie vedené, navyše za okolností, keď sa sťažovateľmi popisované okolnosti mali odohrať pred vyše dvadsiatimi rokmi.

22. Vychádzajúc z informácií uvedených v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia má ústavný súd zo to, že úrad špeciálnej prokuratúry v uznesení o odmietnutí sťažnosti venoval trestnému oznámeniu sťažovateľov náležitú pozornosť, keď v konaní o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľov postupoval v zmysle zákonných ustanovení (§ 192 a nasl. Trestného poriadku) a jeho rozhodnutie, v ktorom vyjadril odôvodnený právny názor na zistený skutkový stav, spĺňa náležitosti predpokladané Trestným poriadkom. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a jeho postup a právne závery vyslovené v napadnutom uznesení je nutné považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Predovšetkým poukazuje ústavný súd na závery uznesenia o odmietnutí sťažnosti, kde bolo sťažovateľom jasne vysvetlené, že v mediálnom priestore pertraktované informácie o nezákonnom ovplyvňovaní sudcov konajúcich v dotknutých civilných veciach (civilné rozsudky I a civilné rozsudky II) nie sú postačujúce k prelomeniu záväznosti právoplatného rozhodnutia. Nezmeniteľnosť a záväznosť rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť, totiž predstavujú jednu zo záruk právnej istoty, pričom zvrátiť právoplatné rozhodnutie súdu je možné prostredníctvom mimoriadnych opravných prostriedkov. V kontexte okolností popisovaných sťažovateľmi prichádza do úvahy (potenciálne), tak ako to správne uvádza úrad špeciálnej prokuratúry, možnosť obnovy konania, a to v prípade preukázania konania sudcu naplňujúceho skutkovú podstatu trestného činu, keď zároveň v dôsledku takéhoto konania bolo rozhodnuté v neprospech strany sporu. Úrad špeciálnej prokuratúry zároveň vysvetlil, že vyšetrowanie označených podozrení je predmetom samostatného trestného konania, takisto odkázal na konanie o dovolaní v dotknutej civilnej veci (civilné rozsudky II), ktoré predstavuje druhý zo spomínaných mimoriadnych opravných prostriedkov.

23. Ústavný súd pripomína, že sťažovatelia ako oznamovatelia trestného činu majú zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s ich oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemajú však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal ich predstave (napr. II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09, I. ÚS 229/2020). Trestné právo je prostriedkom ultima ratio, čo znamená, že má byť použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví, nie sú dostatočné, boli už vyčerpané, sú neúčinné, prípadne sú zjavne nevhodné (pozri sp. zn. I. ÚS 229/2020). Ústavný súd vychádzajúc zo zistení uvedených v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci konajúceho úradu špeciálnej prokuratúry sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľmi označených článkov ústavy, dodatkového protokolu č. 1 k dohovoru a dohovoru, preto sťažnosť sťažovateľov v časti namietaného porušenia označených práv uznesením o odmietnutí sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. S ohľadom na uvedené bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľov potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu